

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

30 март 2023 година*

„Преюдициално запитване — Данъчни въпроси — Данък върху добавената стойност (ДДС) — Директива 2006/112/ЕО — Член 2, параграф 1, буква в) — Доставка на услуги, извършена възмездно — Член 9, параграф 1 — Понятие за данъчнозадължено лице и за икономическа дейност — Община, която организира безвъзмездно отстраняването на азбест в полза на жителите на тази община, които са собственици на недвижими имоти и са заявили такова желание — Възстановяване от страна на компетентното воеводство на 40—100 % от подлежащите на субсидиране разходи на общината — Член 13, параграф 1 — Липса на данъчно облагане на общините за дейностите или сделките, с които те се ангажират като държавни органи“

По дело C-616/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд, Полша) с акт от 16 април 2021 г., постъпил в Съда на 5 октомври 2021 г., в рамките на производство по дело

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

срещу

Gmina L.,

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: М. L. Arastey Sahún, председател на състава, N. Wahl (докладчик) и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, от B. Kołodziej, D. Pach и T. Wojciechowski,
- за Gmina L., от R. Majerowska, radca prawny,

* Език на производството: полски.

- за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от Ł. Nabiak и V. Uher, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 10 ноември 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 1, на член 9, параграф 1 и на член 13, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7 и поправки в ОВ L 74, 2011 г., стр. 3; ОВ L 249, 2012 г., стр. 15; ОВ L 323, 2015 г., стр. 31 и ОВ L 146, 2021г., стр. 78).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Gmina L. (община L.), намираща се в Полша, и Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej (директор на служба „Национална данъчна информация“, Полша) по повод на адресираното до тази община тълкувателно данъчно становище относно облагането ѝ с данък върху добавената стойност (ДДС) във връзка с извършваните от нея дейности по отстраняване на азбест и правото на приспадане на ДДС, платен по получените доставки на тези услуги.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 2 от Директива 2006/112 предвижда:

„Следните сделки подлежат на облагане с ДДС:

[...]

доставката на услуги, извършвана възмездно на територията на държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество;

[...]“.

- 4 Съгласно член 9, параграф 1 от тази директива:

„Данъчнозадължено лице“ означава всяко лице, което извършва независима икономическа дейност на някое място, без значение от целите и резултатите от тази дейност.

Всяка дейност на производители, търговци или лица, предоставящи услуги, включително в областта на минното дело и земеделието, и дейностите на свободните професии се счита за „икономическа дейност“. Експлоатацията на материална и нематериална вещ с цел получаване на доход от нея на постоянна основа се счита по-специално за икономическа дейност“.

5 Съгласно член 13, параграф 1 от посочената директива:

„Държавите, регионалните и местни органи и други публичноправни субекти не се разглеждат като данъчнозадължени лица по отношение на дейностите или сделките, с които се ангажират като държавни органи, дори когато събират данъци, такси, вноски или плащания във връзка с тези дейности или сделки.

Въпреки това, когато се ангажират, дори когато събират данъци, такси, вноски или плащания във връзка с такива дейности или сделки, те се считат за данъчнозадължени лица по отношение на тези дейности или сделки, при което третирането им като данъчно незадължени лица би довело до значителни нарушения на правилата за конкуренцията.

Във всеки случай тези публичноправни субекти се разглеждат като данъчнозадължени лица по отношение на дейностите, изброени в приложение I, при условие че тези дейности не се извършват в такъв малък мащаб, за да бъдат определени като незначителни“.

6 Член 28 от същата директива гласи следното:

„Когато данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на друго, участва в доставка на услуги, за него се счита, че самото то е получило и доставило услугите“.

Полското право

7 Ustawa o samorządzie gminnym (Закон за общинското самоуправление) от 8 март 1990 г. (Dz. U от 1990 г., № 16, позиция 95), в редакцията му, приложима към спора в главното производство, съдържа член 7, чийто параграф 1 гласи следното:

„Една от собствените задачи на общината е задоволяването на колективните потребности на общността. Собствените задачи по-специално обхващат:

1) териториалното устройство, управлението на недвижимите имоти, опазването на околната среда и природата, като и управлението на водите; [...]

[...]

5) здравеопазването; [...].“

8 Ustawa Prawo ochrony środowiska (Закон за опазване на околната среда) от 27 април 2001 г. (Dz. U от 2001 г., № 62, позиция 627), в редакцията му, приложима към спора в главното производство, предвижда в член 400, параграф 2:

„Воеводските фондове за опазване на околната среда и управлението на водите, наричани по-нататък „воеводските фондове“, са юридически лица, участващи в местното самоуправление [...]“.

9 Член 400b, параграфи 2 и 2a от този закон гласи:

“2. Воеводските фондове осъществяват дейност с цел финансиране на опазването на околната среда и управлението на водите в рамките, определени в член 400a, параграф 1, точки 2, 2a, 5—9a, 11—22 и 24—42.

2а. Националният фонд и воеводските фондове осъществяват дейност и с цел създаване на условия за използване на финансирането за опазване на околната среда и управление на водите, по-специално чрез подпомагане и насърчаване на дейности, насочени към такова използване, а също и чрез сътрудничество с други субекти, включително с регионални административно-териториални единици на местно и регионално равнище, притежаващи юридическа правосубектност, предприятия и субекти със седалище извън границите на Република Полша“.

10 Ustawa o podatku od towarów i usług (Закон за данъка върху стоките и услугите) от 11 март 2004 г. (Dz. U., 2004 г., бр. 54, позиция 535), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Законът за ДДС“), има за цел да транспонира Директива 2006/112 в полското право.

11 Член 5 от Закона за ДДС предвижда:

„С данък върху стоките и услугите [...] се облагат:

1) доставките на стоки или услуги, извършвани възмездно на територията на страната;
[...].“

12 Член 15 от посочения закон предвижда следното:

„1. За данъчнозадължени лица се считат юридическите лица, образуванията без юридическа правосубектност и физическите лица, които упражняват самостоятелна икономическа дейност по смисъла на параграф 2, независимо от целите и резултатите от тази дейност.

2. Всяка дейност на производители, търговци или лица, предоставящи услуги, включително в областта на минното дело и земеделието, и дейностите на свободните професии се счита за „икономическа дейност“. Ползването на материален или нематериален актив с цел получаване на редовен приход от него също се счита за икономическа дейност.

[...]

6. Не са данъчнозадължени органите на публична власт и административните служби на тези органи при осъществяването на възложените им с конкретни правни разпоредби задачи, във връзка с чието изпълнение те са учредени, с изключение на сделките, които се извършват въз основа на граждански договори“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

13 В рамките на програмата за отстраняване на азбеста в Полша, изготвена в изпълнение на резолюция на Министерския съвет на Република Полша от 14 юли 2009 г. за създаване на многогодишна програма, озаглавена „Програма за прочистване на страната от азбест за периода 2009—2032 г.“, с Решение 227/VI/2019 от 26 април 2019 г., озаглавено

„Актуализиране на програмата за прочистване от азбест на град L. за периода 2018—2032 г.“, общинският съвет на община L. възлага на кмета на тази община задачата да изпълни определени мероприятия с тази цел.

- 14 Съгласно приложението към това решение тези мероприятия се състоят в отстраняване на съдържащите азбест продукти и отпадъци от жилищни и търговски сгради, с изключение на недвижимите имоти, върху които се упражнява икономическа дейност. В посоченото приложение е предвидено също, че съответните жители не заплащат никакви разходи във връзка с действията по отстраняване на азбеста, тъй като община L. поема финансирането с помощта на Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (фонд на воеводството за опазване на околната среда и управление на водите, наричан по-нататък „фондът за опазване на околната среда“).
- 15 В Наредба 62/9/2019 от 23 септември 2019 г. за установяване на подробни правила за изпълнение на това решение и за създаване на комисия, натоварена с разглеждането на исканията за елиминиране на продукти и отпадъци, съдържащи азбест, кметът на община L. регламентира практическите аспекти на дейностите по отстраняване на азбеста. От една страна, тази община възнамерявала да проведе процедура за възлагане на обществена поръчка за придвижването на тези мероприятия, като избраният кандидат следва да издава фактури с включен ДДС. От друга страна, въз основа на платените от нея фактури посочената община иска впоследствие този фонд да ѝ отпусне субсидии в размер между 40 % и 100 % от направените разходи, в зависимост от спазването на определените от посочения фонд условия.
- 16 В този контекст на 7 януари 2020 г. община L., която има регистрационен номер по ДДС, изпраща до директора на служба „Национална данъчна информация“ молба за издаване на тълкувателно данъчно становище, за да определи дали е данъчнозадължено лице по ДДС в контекста на сключваните сделки, като тази община счита, че това не е така, тъй като според нея тя се ангажира с тези сделки в качеството си на орган на публична власт.
- 17 В издаденото тълкувателно данъчно становище от 13 март 2020 г. директорът на служба „Национална данъчна информация“ приема, че община L. действа като данъчнозадължено лице по ДДС и поради това трябва да има право да приспада платения по получени доставки ДДС.
- 18 Общината обжалва тълкувателното данъчно становище пред Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie (Областен административен съд Люблин, Полша) и иска то да бъде отменено. С решение от 21 юли 2020 г. този съд приема по същество, че посочената община действа като орган на публична власт при изпълнение на задача, възложена му със специални разпоредби, с чието изпълнение е бил натоварен тя, а не действа като данъчнозадължено лице по ДДС.
- 19 Директорът на служба „Национална данъчна информация“ подава касационна жалба срещу това решение пред запитващата юрисдикция.

- 20 При тези условия Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд, Полша) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли разпоредбите от Директива [2006/112], и по-специално член 2, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 1 от посочената директива, да се тълкуват в смисъл, че община (орган на публична власт) следва да се счита за данъчнозадължено лице по ДДС при реализирането на програма за отстраняване на азбеста от находящи се на територията ѝ недвижими имоти, които са собственост на жители, без последните да заплащат във връзка с това никакви разходи? Представлява ли тази дейност действия, с които общината се ангажира като държавен орган с цел изпълнение на нейните задачи по опазване на здравето и живота на жителите и по опазване на околната среда, за които общината не се счита за данъчнозадължено лице по ДДС?“.

По преюдициалния въпрос

- 21 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 2, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 1 от Директива 2006/112 трябва да се тълкуват в смисъл, че е налице облагаема с ДДС доставка на услуги, когато община, с посредничеството на дадено предприятие, извършва дейност по отстраняване и събиране на продукти и отпадъци, съдържащи азбест, в полза на жителите на нейната територия, заявили желание за това, при положение че тази дейност няма за цел получаване на доход на постоянна основа и във връзка с това не се налага никакво плащане от страна на жителите, тъй като съответните дейности се финансират с публични средства.
- 22 В самото начало следва да се припомни, че запитващата юрисдикция, която единствена е компетентна да прецени фактите, следва да определи естеството на разглежданите в главното производство сделки (решение от 13 януари 2022 г., *Termas Sulfurosas de Alcafache*, C-513/20, EU:C:2022:18, т. 36).
- 23 При все това обаче Съдът трябва да предостави на тази юрисдикция всички насоки за тълкуване на правото на Съюза, които могат да бъдат полезни за решаване на делото, с което е сезирана (решение от 15 април 2021 г., *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 35 и цитираната съдебна практика).
- 24 В това отношение, за да попада в обхвата на Директива 2006/112, предложението на общината до собствениците, живущи на нейна територия, за отстраняване на азбеста от определени недвижими имоти трябва, от една страна, да представлява доставка на услуги, която общината извършва възмездно в полза на тези лица по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от тази директива, и от друга страна, да е извършено в рамките на икономическа дейност по смисъла на член 9, параграф 1 от посочената директива, така че посочената община да е действала и в качеството на данъчнозадължено лице.

По наличието на доставка на услуги, извършена възмездно

- 25 Съгласно постоянната съдебна практика, за да бъде такава доставка, извършена „възмездно“ по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112, трябва да съществува пряка връзка между доставката на услуги, от една страна, и реално получена от данъчнозадълженото лице насрещна престация, от друга страна. Подобна пряка връзка е

налице, когато между доставчика на посочените услуги, от една страна, и техния получател, от друга страна, съществува правоотношение, в рамките на което се разменят насрещни престации, като полученото от доставчика възнаграждение представлява действителната равностойност на доставената услуга, предоставена на получателя (вж. в този смисъл решение от 15 април 2021 г., *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 36 и цитираната съдебна практика).

- 26 В конкретния случай от направените от запитващата юрисдикция уточнения е видно, че община L. възнамерява да възложи на конкретно предприятие дейностите по отстраняване и събиране на продуктите и отпадъците, съдържащи азбест, от собствените недвижими имоти жители на нейната територия, които са заявили желание за това. В това отношение следва да се посочи, че тези дейности представляват доставки на услуги по смисъла на член 24, параграф 1 от тази директива.
- 27 Запитващата юрисдикция обаче следва да определи кой е доставчикът и кой е получателят на тези доставки на услуги.
- 28 В това отношение от акта за преюдициално запитване следва, че между община L. и избраното от нея предприятие трябва да е сключен договор за извършване на дейностите, описани в точка 26 от настоящото решение, и че на това основание тази община ще получи издадена от посоченото предприятие фактура, която ще заплати самостоятелно, тъй като съответните жители не следва да извършват никакви разплащания като насрещна престация за отстраняването и събирането на продуктите и отпадъците, съдържащи азбест.
- 29 Ето защо следва да се отбележи, че предимството, което посочената община получава като насрещна престация за извършеното плащане, се състои не само в елиминирането на опасността за здравето и живота на човека вследствие на експозицията на азбест, но и в по-общ план — в подобряването на качеството на живот в рамките на административната територия на община L.
- 30 От материалите по делото, с които разполага Съдът, обаче е видно, че според полската данъчна администрация, предвид обстоятелството, че съответните жители са първите получатели на предимството, предоставено с посочената доставка на услуги, а именно отстраняването на азбеста от техните собствени недвижими имоти, би трябвало да се счита, че тези лица са упълномощили община L., която следователно е действала като комисионер по смисъла на член 28 от Директива 2006/112.
- 31 Съгласно тази разпоредба, когато данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на друго, участва в доставка на услуги, за него се счита, че самото то е получило и доставило услугите. Следователно, ако тази община, в качеството си на комисионер, възлага на въпросното предприятие да премахне азбеста от свое име, но за сметка на съответните жители, тя следва да бъде третирана от гледна точка на ДДС все едно че самата тя е извършила отстраняването на азбеста при тях.
- 32 От предоставените от запитващата юрисдикция данни обаче не следва, че член 28 от Директива 2006/112 е приложим по главното дело, като се има предвид, че съгласно съдебната практика тази разпоредба изисква да е налице упълномощаване, в изпълнение на което комисионерът участва, за сметка на комитента, в доставката на услуги, което

предполага, че между комисионера и комитента е сключено споразумение, с което се извършва съответното упълномощаване (вж. в този смисъл решение от 12 ноември 2020 г., ITN Comercial Timișoara, C-734/19, EU:C:2020:919, т. 51 и 52).

- 33 Следователно, като са се съгласили да участват в общинските мероприятия по отстраняване на азбеста от техните недвижими имоти, съответните собственици са се ограничили да подадат само заявление до община L., която проверява дали тези имоти отговарят на условията за отстраняване на азбеста. Ето защо тези лица не възлагат на тази община да премахне азбеста за тяхна сметка, а очакват, че ще се възползват от програмата за отстраняване на азбеста. Следователно не съответните собственици, а общината преценява дали това мероприятие ще бъде успешно. Те подават само заявление, като освен него не оказват влияние върху доставката на услуги.
- 34 Следователно, макар с оглед на изложените съображения да следва да се посочи, че условията за прилагане на член 28 от Директива 2006/112 не са изпълнени в положение като това по настоящото дело и следователно че община L. не е действала от името на съответните жители на нейната територия, все пак остава да се определи дали тя може да се счита за доставчик на разглежданите в главното производство услуги по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от тази директива.
- 35 Първо, следва да се припомни, че за да може тази доставка да се счита за извършена „възмездно“ по смисъла на Директива 2006/112, не е необходимо насрещната престация за тази доставка на стоки или услуги да е получена пряко от лицето, за което са предназначени услугите, а насрещната престация може да бъде получена и от трето лице (вж. в този смисъл решение от 15 април 2021 г., Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 40 и цитираната съдебна практика).
- 36 Второ, обстоятелството, че дадена доставка е извършена на цена, по-висока или по-ниска от себестойността, и следователно на цена, по-висока или по-ниска от нормалната пазарна цена, е без значение за квалификацията като възмездна сделка, тъй като това обстоятелство не може да засегне пряката връзка между доставката на услуги, която е извършена или предстои да бъде извършена, и насрещната престация, която е получена или която следва да бъде получена, чиято стойност е определена предварително и съгласно ясно установени критерии (вж. в този смисъл решение от 15 април 2021 г., Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 43 и цитираната съдебна практика).
- 37 Следователно с оглед на цитираната в точки 25, 35 и 36 от настоящото решение съдебна практика е без значение фактът, че на първо време самата община L. поема за нейна сметка всички разходи във връзка с извършената доставка на услуги, предоставени по пазарни цени от избраното предприятие, и че в зависимост от конкретния случай впоследствие трето лице, а именно съответното воеводство с посредничеството на фонда за опазване на околната среда, възстановява на общината между 40 % и 100 % от тези разходи с изплатената субсидия.
- 38 Доколкото възстановяването на разходите на посочената община със средства от този фонд зависи от извършването на дейността по отстраняване на азбеста, която, без да се засяга преценката на фактите от запитващата юрисдикция, не би била предвидена от същата община без помощта на посочения фонд, следва да се приеме, че независимо от липсата на договор, е налице пряка връзка между този фонд и съответните жители на община L. по

смисъла на съдебната практика, посочена в точка 25 от настоящото решение, тъй като доставката на услуги и получената насрещна престация за нея взаимно се обуславят, предвид обстоятелството че едната от тях се извършва само при условие че ще се извърши другата, и обратно (вж. в този смисъл решение от 11 март 2020 г., *San Domenico Vetraria*, C-94/19, EU:C:2020:193, т. 26 и цитираната съдебна практика).

- 39 Поради това следва да се приеме, че в конкретния случай съществуват едновременно две доставки на услуги, а именно, от една страна, извършваната от избраното предприятие, която се заплаща от община L., и от друга страна, доставката, която, първо, се извършва от тази община, второ, чиито получатели са съответните жители на територията на тази община и трето, чиято насрещна престация представлява субсидия, изплатена на посочената община от фонда за опазване на околната среда.
- 40 Няма съмнение, че първата от тези доставки на услуги отговаря на определението за доставка, извършена възмездно, по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112. Ако с оглед на съображенията, изложени в точки 35—38 от настоящото решение, запитващата юрисдикция стигне до същия извод след своята преценка на фактите относно втората от посочените доставки, тоест доставката, извършвана от община L., тази юрисдикция ще трябва да определи дали посочената доставка на услуги се извършва в рамките на икономическа дейност, като се има предвид обстоятелството, че съгласно съдебната практика дадена дейност може да се квалифицира като „икономическа дейност“ по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от тази директива само ако съответства на някоя от сделките, посочени в член 2, параграф 1 от същата директива (решение от 15 април 2021 г., *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 32 и цитираната съдебна практика).

По извършването на доставка на услуги в рамките на икономическа дейност

- 41 В самото начало е важно да се припомни, че като разкрива ясно обхвата на приложното поле на понятието „икономическа дейност“, анализът на текста на член 9, параграф 1 от Директива 2006/112 уточнява и обективния характер на това понятие, в смисъл че дейността се разглежда сама за себе си, независимо от нейните цели или резултати (решение от 25 февруари 2021 г., *Gmina Wrocław* (Преобразуване на правото на ползване), C-604/19, EU:C:2021:132, т. 69 и цитираната съдебна практика).
- 42 Така дадена дейност се квалифицира по принцип като „икономическа“, когато се осъществява редовно и срещу получаване от доставчика възнаграждение (решение от 15 април 2021 г., *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, т. 47 и цитираната съдебна практика).
- 43 Имайки предвид трудността да се състави прецизно определение за икономическа дейност, следва да се анализират всички условия, при които тя се извършва (вж. в този смисъл решение от 12 май 2016 г., *Gemeente Borsele и Staatssecretaris van Financiën*, C-520/14, EU:C:2016:334, т. 29 и цитираната съдебна практика), като всеки отделен случай се подложи на индивидуална преценка, вземайки предвид типичното поведение на даден предприемач, действащ в съответната област, тоест в конкретния случай поведението на предприятието, натоварено с отстраняването на азбеста

- 44 Във връзка с това, първо, следва да се отбележи, че докато предприемачите имат за цел да извадят от дейността си доходите на постоянна основа (вж. в този смисъл решение от 20 януари 2021 г., *AJFP Sibiu и DGRFP Braşov*, C-655/19, EU:C:2021:40, т. 27—29 и цитираната съдебна практика), община L. не е наела работници за отстраняване на азбеста и не търси клиенти за тази цел, а се ограничава да изпълнява, в рамките на програма, чиито цели са дефинирани на национално равнище, мероприятия по отстраняване на азбеста, които следва да бъдат извършвани, след като собствениците на разположени на нейната територия недвижими имоти, към които може да се приложи тази програма, са заявили желание да се ползват от нея и е преценено, че те отговарят на условията за участие в нея. Освен това по дефиниция дейността по отстраняване на азбеста в дадена община не е с повтарящ се характер, което отличава настоящото дело от случаите, в които предоставяните общински услуги са били с постоянен характер.
- 45 Второ, от предоставените от запитващата юрисдикция данни следва, че община L. ще предложи безвъзмездно отстраняването на азбеста от съответните недвижими имоти, както и събирането на продуктите и отпадъците, съдържащи азбест, като преди това тя ще се разплати със съответното предприятие по пазарни цени.
- 46 Съдът вече е имал обаче повод да постанови, че когато дадена община възстановява само малка част от направените разходи, като останалата част от тях се финансира с публични средства, съществуващата между тези вноски и сумите, получени като насрещна престация за доставените услуги, разлика е в състояние да изключи наличието на възнаграждение (вж. в този смисъл решение от 12 май 2016 г., *Gemeente Borsele и Staatssecretaris van Financiën*, C-520/14, EU:C:2016:334, т. 33 и цитираната съдебна практика). Това важи с още по-голяма сила, когато, както в настоящия случай, не е налице насрещна престация, заплащана от получателите на съответната услуга.
- 47 Следователно, дори да се вземат предвид субсидиите, отпуснати на община L. от фонда за опазване на околната среда, които възлизат на 40—100 % от направените разходи, естеството на това предоставяне на услуги не съответства на подхода, който евентуално би предприело предприятие, избрано за отстраняване на азбеста, което чрез определените от него цени се стреми да покрие разходите си и да извлече марж на печалба. Освен това разходите, свързани с организираната от посочената община кампания за отстраняване на азбеста, на който са изложени нейните жители, не се възстановяват, като се заплаща само изпълнението на делегираните на избраното предприятие дейности. Освен това същата община носи само рискове от загуби, без да има перспектива за печалба.
- 48 Трето, за такова предприятие, заето с отстраняването на азбест, не изглежда икономически целесъобразно да не задължава получателите на доставяните от него услуги да понасят разходите, които то е направило, като същевременно очаква частична компенсация чрез субсидия за неговите разходи. Подобен механизъм не само би поставил бюджета на това предприятие в положение на структурен дефицит, при положение че, първо, липсва марж на печалба, второ, не се възстановяват разходите, свързани с организирането на кампанията за отстраняването на азбеста, и накрая, процентът на възстановяваните разходи може да варира значително, колебаейки се между 40 % и 100 % от сумите, изплатени на избраното предприятие, но освен това този механизъм би създад несигурност за това предприятие, която е необичайна за данъчнозадължените лица, тъй като въпросът дали и в каква степен трето лице ще възстанови толкова голяма част от направените разходи, действително остава открит до момента, в който това трето лице вземе съответното решение за това след извършването на разглежданите дейности.

- 49 Следователно в конкретния случай, освен ако запитващата юрисдикция не установи друго, не изглежда община L. да извършва дейност с икономически характер по смисъла на член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 2006/112.

По липсата на данъчно облагане, произтичащо от извършването на сделки, с които публичноправен субект се ангажира като държавен орган

- 50 Тъй като с оглед на съображенията, изложени в точки 41—49 от настоящото решение, община L. не извършва дейност, попадаща в приложното поле на Директива 2006/112, не е необходимо да се определя дали тази дейност би била изключена и от приложното поле на Директивата в съответствие с член 13, параграф 1 от тази директива.
- 51 С оглед на изложените съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 1 от Директива 2006/112 трябва да се тълкуват в смисъл, че не е налице облагаема с ДДС доставка на услуги, когато община, с посредничеството на дадено предприятие, извършва дейност по отстраняване и събиране на продукти и отпадъци, съдържащи азбест, в полза на жителите на нейната територия, заявили желание за това, при положение че тази дейност няма за цел получаване на доход на постоянна основа и във връзка с това не се налага никакво плащане от страна на жителите, тъй като съответните дейности се финансират с публични средства.

По съдебните разноски

- 52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

Член 2, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност

трябва да се тълкуват в смисъл, че:

не е налице облагаема с данък върху добавената стойност доставка на услуги, когато община, с посредничеството на дадено предприятие, извършва дейност по отстраняване и събиране на продукти и отпадъци, съдържащи азбест, в полза на жителите на нейната територия, заявили желание за това, при положение че тази дейност няма за цел получаване на доход на постоянна основа и във връзка с това не се налага никакво плащане от страна на жителите, тъй като съответните дейности се финансират с публични средства.

Подписи